

100 Հարց Ս.

Հաղորդութեան Մասին

95) Ե՞րբ բաղարջի հարցը բննարկուեցաւ Յոյներուն եւ Լատիններուն միջեւ:

Այս խնդրին շուրջ վիճաբանութիւնները սկսան ԺԱ. դարուն, երբ 16 Յուլիս 1054-ին պապական նուիրակները կարդինալ Հիւմբերտի (1061) գլխաւորութեամբ կը մտնեն Ս. Սոփիայի տաճարը եւ Ս. Սեղանին կը դնեն Պապի կոնդակը, որով Կ. Պոլսոյ Միքայէլ Կերուլարիոս (1043 - 1058) պատրիարքը եւ անոր հետեւորդները կը զրկէ եկեղեցական հաղորդութենէն: Այնուհետեւ երկու կողմերը կը նզովեն զիրար: Փաստօրէն 451 թ. յետոյ՝ 1054 թ. ընդհանրական եկեղեցին կանոնական եւ ծիսական տարածանութիւններու պատճառով կը բաժնուի երկրորդ անգամ: Արեւմուտքի մէջ կը գործէ Հռոմէական կաթոլիկ եկեղեցին՝ կեդրոնը ունենալով Հռոմը, իսկ Արեւելքի մեծ Ուղղափառ եկեղեցին՝ Կ. Պոլիս: Եկեղեցւոյ այս բաժանումը ցայսօր ալ յաղթահարուած չէ, հակառակ անոր, որ 1964 թ. Պօղոս Զ. պապը (1897- 1978) եւ Կ. Պոլսոյ Աթենագորաս պատրիարքը (1886- 1972) Երուսաղեմի մէջ իրարու վրայէն հանեցին նզովքները, բայց իրարու Ս. հաղորդութիւն տալու հարցը տակաւին լուծուած չէ:

ԱՂԱՆԴԱՒՈՐԱԿԱՆ ՇԱՐԺՈՒՄՆԵՐ

ԲԱՍԸԼԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ՀԱՄԱՌՕՏ ՊԱՏՄԱԿԱՆԸ 3. ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՈՐԴԻՆ՝ ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

բ - Կ'ըսեն՝ թէ Յիսուս, Աստուծոյ Որդին, Աստուծոյ հետ մէկ, նաեւ հաւասար չէ՛, բայց անկէ վար «Աստուած» մըն է, ստորադաս Հօրմէն:

Այս հեթանոսական բացատրութիւնը բացարձակապէս կը հակասէ Աստուածաշունչի ճշմարտութեան: Տակաւին Քրիստոսի ծնունդէն ութ դարեր առաջ, Եսայի մարգարէ կ'ըսէր, թէ իր ժամանակ ծնելիք մանուկը պիտի ըլլար ու կոչուէր՝ «Սքանչելի, Խորհրդակից, ՀՕՐ ԱՍՏՈՒԾՈՅ, Յաւիտեանականութեան Հայր, Խաղաղութեան Իշխան» (Ես. 9.6):

Յովհաննու Աւետարանին մէջ կը տեսնենք, թէ Հրեաներ Յիսուսը «կ'ուզէին սպաննել, որովհետեւ ո՛չ միայն Շաբաթ օրը կը լուծէր, այլ նաեւ զԱստուած իր Հայրը կ'անուանէր, եւ այսպէս Ինքսէն ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՀԱՒԱՍԱՐ Կ'ԸՆԷՐ» (Յովհ. 5.18): Յիսուս ցոյց տուաւ, թէ Հայրն Աստուած ամէն դատաստան Որդիին յանձնած է, «որպէսզի ամէնքը պատեն Որդին, ինչպէս հայրը կը պատուեն»:

Միրելի ընթերցող, ՃՐԱԳ քերթը ամէն Կիրակի կը բաժնուի մեր ժողովուրդին, եկեղեցիներու բանկային մօտ: Նաեւ՝ Facebook-ի վրայ փնտռել «Jerak կամ ՃՐԱԳ», ապա սեղմել «Like»ը, կարդալու կամ անդամագրուելու համար:

ՀԱՍՅԷ.

ՔՈՒ ԽՕՍԲԵՂ ԽՄ ՈՏԹԵՐՈՒՄ ԵՐԱԳ Է ՈՒ ԽՄ ՇԱԽԱՆԵՐՈՒՄ ԼՈՅՍ (Ս., 119-105)

ԺԱ. ՏԱՐԻ ԿԻՐԱԿԻ, 11 ՓԵՏՐՈՒԷՐ 2018 ԹԻԻ 6

ԿԻՐԱԿԻ ՕՐԵՐՈՒ ԱՍՏՈՒԾԱԸՆԶԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՅՈՒՄՆԵՐ Ես. 58.1-14 Հռ. 13.11-14.25 ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱԲԵՏԱՐԱՆԸ ԸՍՏ ՄԱՏԹԵՈՍԻ 6.1-21

Զգո՛յ՛, Աստուծոյ հանդէպ ձեր պարտաւորութիւնները մարդոց ներկայութեան մի՛ կատարէք ցոյցի համար, որովհետեւ այդ պարագային վարձատրութիւն պիտի չստանաք ձեր երկնաւոր Հօրմէն:

Երբ ողորմութիւն կ'ուզես տալ փող ու թմբուկով մի՛ ընէր, մարդոց ուշադրութիւնը գրաւելու համար, ինչպէս կեղծաւորները կ'ընեն ժողովարաններու մէջ եւ հրապարակներու վրայ՝ մարդոցմէ գովասանք ընդունելու ակնկալութեամբ: Վստահ եղէ՛ք, միայն այդ է անոնց վարձատրութիւնը: Ընդհակառակը, դու երբ ողորմութիւն պիտի տաս, ձախ ձեռքդ թող չգիտնայ, թէ ինչ կ'ընէ աջ ձեռքդ: Այսպիսով ողորմութիւնդ գաղտնի ըրած կ'ըլլաս եւ քու երկնաւոր Հայրդ՝ որ անտեսանելի է, կը տեսնէ կատարածդ եւ քեզ կը վարձատրէ յայտնապէս:

Նմանապէս, երբ կ'աղօթես կեղծաւորներուն մի՛ նմանիր, որոնք կը սիրեն ժողովարաններուն մէջ եւ հրապարակներուն անկիւնը աղօթել, որպէսզի մարդիկ իրենց աղօթելը տեսնեն: Վստահ եղէ՛ք, միայն այդ է անոնց վարձատրութիւնը: Այլ երբ պիտի աղօթես, մտի՛ր սենեակդ, գոցէ՛ դուռը եւ աղօթէ՛ քու երկնաւոր Հօրդ, որ անտեսանելի է եւ Հայրդ, որ կը տեսնէ կատարածդ, քեզի պիտի հատուցէ յայտնապէս: Տակաւին, երբ կ'աղօթես, մի՛ շատախօսեր հեթանոսներուն նման, որոնք կը կարծեն, որ եթէ երկար աղօթեն Աստուած պիտի լսէ զիրենք: Արդ, մի՛ նմանիք անոնց, որովհետեւ ձեր Հայրը գիտէ ինչ որ պէտք է ձեզի, նոյնիսկ երբ տակաւին իրմէ խնդրած չէք:

Ուրեմն այսպէս աղօթեցէ՛ք.
«Հայր մեր երկնաւոր, սրբաբանո՛ւ անուր.թող գայ արքայո՞ւհա՞ն, թող ԿԱՏԱՐՈՒ քու ԿԱՍԵՂ, ԻՆՇՊԷՍ ՈՐ ԵՐԿԻՔԻ ՄԵՑ, ԱՅՄԷՍ ԱՂ ԵՐԿՐԻ ՎՐԱՅ:
ԱՍԵՒՕՐԵԱՅ ՄԵՐ ՀԱՅՁ ԱՅՍՕՐ ԵՄ ՏՈՒՐ: ՆԵՐԷ՛ ՄԵՐ յԱՏՁԱՔՆԵՐԸ ԻՆՇՊԷՍ ՈՐ ՄԵՒԵ ԿԸ ՆԵՐԵՒԵ ԱՆՈՒՅ, ՈՐՈՒՔ ՄԵՑԻ ՌԷՄ ՆՈՅՄԷՍ յԱՏՁԱՔ ԿԸ ԳՈՐԾԵՍ: ԵՒ ԹՈՅՂ ՄԻ՛ ՏԱՐ, ՈՐ ՓՈՐՁՈՒԹԵԱՆ ՄԵՑ ԻՅԱՆԱՔ: ԱՂ ՄԵՑ ՉՍՐԷՍ ԱՉԱՏԷ: ՈՐՈՎԷՏԵՒ քՈ՛ՂԿՈ ԵՍ ՄԻՑՏ՝ ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆԸ, ԶՕՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՒ ՓԱՂՔԸ. ԱՄԵՆ»:

Եթէ մարդոց ներք իրենց յանցանքները, ձեր երկնաւոր Հայրն ալ պիտի ներէ ձեզի: Իսկ եթէ մարդոց չներէք իրենց յանցանքները, ձեր երկնաւոր Հայրն ալ պիտի չներէ ձեր յանցանքները:

ՍՈՒՐԲԵՐ ԵՒ ՏՕՆԵՐ

ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆՂԱՆ

Բարեկենդան կը նշանակէ բարի կենդանութիւն, խրախմանք, նոյն եւ առատ ուտելիքներով վայելելու օր:

Գլխաւոր շաբաթապահերու նախորդ շաբաթ օրը, կը կոչուի բարեկենդան եւ այդ առիթով կը թոյլատրուի աւելի նոյն ուտել: Եկեղեցական օրացոյցի մէջ յաճախ կը հանդիպինք բարեկենդանի յիշատակութեան, որովհետեւ կարեւոր պահերը ունին իրենց բարեկենդանը:

Բայց բարեկենդաններուն մէջ յատկանշական է Մեծ Պահի նախընթաց Կիրակի օրը, որ կը կոչուի **ԲՈՒՆ ԲԱՐԵԿԵՆՂԱՆ**:

Բուն Բարեկենդանի օրը կը պատրաստեն նոյն սեղան, կը կատարեն դիմակաւոր խաղեր, խրախմանքներ եւ այլն:

Վանքերու մէջ նոյնիսկ Բուն Բարեկենդանի օրը որոշ ազատութիւն կը տրուէր եւ այդ օրը ժամանակին կը կոչուէր **ԱՐԵՂԱԹՈՂ**:

Բուն Բարեկենդանի նախորդ օրը՝ Շաբաթ երեկոյեան ժամերգութեան ընթացքին, եկեղեցւոյ խորանի վարագոյրը կը գոցուի եւ նոյն օրը կը սկսի արդէն ապաշխարութեան շրջանը: Հոգեւոր արարողութիւնները կը մեղմանան, Ս. Պատարագը կը մատուցուի գոց վարագոյրով խորանին ետեւը: Այսպիսով կը սկսի քառասունօրեայ ապաշխարութիւնը եկեղեցւոյ մէջ:

Եկեղեցւոյ անուանակոչութեան եւ կամ կարեւոր սուրբերու տօներու առիթով, երբ կը մատուցուի հանդիսաւոր Սուրբ Պատարագ, վարագոյրը կը բացուի եւ տեղի կ'ունենայ բաց պատարագ:

Բուն Բարեկենդանի շարականները կը պատմեն, թէ ինչպէ՞ս ստեղծուեցաւ մարդը եւ ապրեցաւ դրախտի փափկութեան մէջ: Այնտեղ դրախտի մէջ մարդը «ցնծայր գուարնացեալ անտխրական խնդութեամբ», որովհետեւ միշտ կը տեսնէր Աստուծոյ: Բուն Բարեկենդանի շարականներու առանցքը «Դրախտի փափկութիւնը», «Դրախտի գուարնութիւնը» եւ նախատիպ մարդու՝ Ադամի երջանիկ վիճակը կը կազմէ: Քրիստոսը կը յիշատակուի որպէս երկրորդ Ադամ, որ իր միջոցով մարդոց արժանի դարձուց «Դրախտի փափկութեան»:

Բուն Բարեկենդանի շարականները, նոյն օրը գուարնացնող մարդոց կը յիշեցնեն նաեւ Դրախտի հոգեւոր երջանկութիւնը եւ ուրախութիւնը:

Սուրբ Գիրքը կը փոխէ մեր կեանքը

Կը պատմուի, թէ հիւսիսային Ափրիկէի մէջ մարդակեր մը դարձի կու գայ եւ ինքզինք կը նուիրէ աղօթքի եւ Սուրբ Գիրքի ընթերցանութեան: Օր մը հանրային պարտէզի մը մէջ նստած երբ Սուրբ Գիրք կը կարդար, Ամերիկացի մը կը տեսնէ զինք եւ ծաղրելով կ'ըսէ. «Դո՛ւն, ո՛վ Ափրիկեցի, դո՛ւն ալ սկսար Սուրբ Գիրք կարդալ»: Նորադարձ Ափրիկեցին կը պատասխանէ ըսելով. «Եթէ ես Սուրբ Գիրք չկարդայի, դուն հիմա իմ ճաշ եղած պիտի ըլլայիր»: Այս պատմութիւնը մեզի կը սորվեցնէ, թէ ինչպէս Սուրբ Գիրքը կրնայ փոխել մարդուն կեանքն ու նկարագիրը: Անիկա մարդակեր մարդը կը վերածէ մարդասէր մարդու:

ՄԵՐ ՀԱՅՐԵՐՈՒՆ ԽՐԱՏՆԵՐԸ

ԱՂՕԹՔԻ ԵՒ ԾՈՍԱՊԱՌԱՅՈՒԹԵԱՆ ԶՕՐՈՒԹԻՒՆԸ
Աշակերտները առանձին հարցուցին Յիսուսին. «Մենք ինչո՞ւ չկրցանք հասել զայն՝ այսինքն դելը»: Յիսուս պատասխանեց. «Այդպիսի ոգի մը միայն աղօթքով եւ ծոմապահութեամբ կարելի է հասել» Ստթ. 17.19-21:

Դիւահարութեան եւ պոռնկութեան գոյգ ախտերը պահով եւ աղօթքով կը բուժուին միայն: Ինչպէս որ մարմնի ցաւերը շատ են ու այլատեսակ, եւ ցաւերու համաձայն՝ դեղե՞րն ալ բազմաթիւ են, նոյնպէս մեղքերը ահագին են ու բազմատեսակ եւ մեղքերու համաձայն ալ ապաշխարութիւնը բազմապիսի է: Ինչպէս, որ ցաւի մը դեղը ուրիշ ցաւ մը չի մեղմացնէր, այսինքն կրունկը առողջացնող դեղը չի կրնար աչքը բուժել, այսպէս ալ մեղքի մը ապաշխարութիւնը կրնայ օգտակար չըլլալ ուրիշ մեղքի մը: Ահա թէ ինչո՞ւ Քրիստոս կ'ըսէ. «Այս տեսակի մեղքերը ուրիշ ոչ մէկ բանով կը բժշկուին, բայց միայն ծոմով եւ աղօթքով» (Մատթ. 17.20): Ինչպէս որ բժիշկը որոշ ցաւի դարմանումին համար մասնաւոր դեղ կը յանձնարարէ, նոյնպէս Քրիստոս պոռնկութեան եւ դիւահարութեան համար ծոմ եւ աղօթք կը թելադրէ:

Յորդորակներ Բարսեղ Մաշկետրցի Վաղը՝ Երկուշաբթի 12 Փետրուար 2018, Քառասունօրեայ պահեցողութեան առաջին օրն է: Պատրա՞ստ ենք մաքրելու եւ սրբելու մեր հոգիները պահեցողութեամբ եւ աղօթքով:

ՀՈԳԵՒՈՐ ԽՈՐՀՐԴԱՏՈՒ

Դժուար պահեր կ'ունենանք մեր կեանքին մէջ եւ երբեմն կը յուսահատինք: Եթէ յուսահատինք կարդանք Զո. 8.31-38

Ի՞նչ կրնանք ըսել այս բոլորին դիմաց: Եթէ Աստուած մեր կողմն է, ո՞վ կրնայ մեզի հակառակ ըլլալ: Եթէ Աստուած իր Որդիին չիսնայեց, այլ՝ մինչեւ իսկ զայն մահուան մատնեց մեզի համար, անոր հետ նաեւ ամէն բան պիտի չչնորհէ՞ մեզի: Ո՞վ կրնայ մեղադրել Աստուծոյ ընտրեալները: Ո՞չ ոք, քանի Աստուած է արդարացընողը: Կամ ո՞վ պիտի դատապարտէ: Յիսուս Քրիստո՞սը, որ մեզի համար մեռաւ՝ բայց մահուան յարութիւն առաւ, եւ հիմա Աստուծոյ աջ կողմն է ու կը բարեխօսէ մեզի համար: Անշուշտ ո՛չ: Ո՞վ կրնայ, ուրեմն, մեզ բաժնել Քրիստոսի սերուն: Նեղութի՞ւնը, անձկութի՞ւնը, հալածա՞նքը, սո՞վը, մերկութի՞ւնը, վտա՞նգը կամ սո՞ւրը: Ինչպէս Սաղմոսներուն մէջ գրուած է.

«Զեզի համար՝ մարդիկ մեզ կը սպաննեն ամէն օր. ոչխարի պէս սպանդանոց կը տանին»:

Բայց այս բոլորէն շա՛տ աւելի յաղթական դուրս կու գանք շնորհիւ անոր՝ որ մեզ սիրեց: Որովհետեւ համոզուած եմ, որ ո՛չ մահը եւ ո՛չ կեանքը, ո՛չ հրեշտակները, ո՛չ չար ոգիներու իշխանութիւնները, ո՛չ ներկան եւ ո՛չ գալիքը, ո՛չ ալ որեւէ զօրութիւն, ո՛չ վերին եւ ո՛չ ալ ներքին աշխարհները, ո՛չ ալ ուրիշ ստեղծագործութիւն մը կրնայ մեզ բաժնել Աստուծոյ սերուն, որ մենք ճանչցանք մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի միջոցաւ: